

Het Kompas kijkt binnen bij ... De Schalm

In deze eerste aflevering van de nieuwe rubriek 'Binnenkijken in Sliedrecht' hebben Jaap, Mirella en Faye de Jager de moed het spits af te bijten. Het Kompas mag een kijkje nemen in hun stijlvol gerestaureerde woning aan de Kerkbuurt.

Pastorie...

Gebouwd als pastorie voor de Nederlands Hervormde Kerk, maar de meesten hebben het pand in herinnering als De Schalm, het voormalige dienstencentrum van de stichting ouderenwerk. Op een steen in de voorgevel is te lezen dat de pastorie in 1904 gebouwd is. De architect was J.H.B.Veenenbos.

Schalm...

Als je het pand betreedt, lijkt het heel even of je als vanouds De Schalm binnenkomt. De tussendeur van de vestibule met de ruit met een palm in een sierlijke vaas is er nog. Leuk is dat tegenover die authentieke deur een bijna identiek exemplaar is te vinden waarop een jager met jachthond geëtst is. Eigenaar De Jager merkt grinnikend op: „Ja, ik kon het niet laten mijn eigen stempel op dit huis te drukken.”

Jaap kocht het pand in oktober 2005. Na een aantal maanden slopen, waarin letterlijk alles is gestript, begon de eigenlijke verbouwing. „Je wilt niet weten hoeveel verlaagde plafonds, rachsels, schrootjes en tussenwanden eruit gekomen zijn. Na het uitbreken van het onderhuis richting dijk kreeg ik er 65 m2 bij cadeau. Hier beneden is het nog niet helemaal klaar, maar het lijkt me een zeer geschikte plek voor een wijnkelder, vind je ook niet?"

Interieur ...

De hal met wit marmeren vloer en bordestrap zijn nauwelijks veranderd. De Schalmgarderobe met toiletten en urinoirs werd een werkkamer. De meterkast is nu een toilet.

Als je de 'Jagersdeur' doorgaat is rechts (voorheen kantoor Meldpunt) de keuken. Rechtdoor loop je het woongedeelte in. Het podium in de 'grote zaal' is verbreed en iets verhoogd.

Dat biedt nu ruimte voor de tv-kamer met comfortabel bankstel en uitzicht op bomen en 'Schalm jeu-de-boulesbaan'.

Als afscheiding tussen verhoging en woonkamer staat een soort dressoir. Blikvanger is een ruime eettafel. Mirella van 't Kruijs: „Hier zitten we eigenlijk bijna altijd. Het is de gezelligste plaats in huis." Aan de voorkant een sjiek gedeelte waar vooral gebruik van gemaakt wordt als er visite is.

Op de eerste etage zijn de cursusruimte en rookkamer verbouwd tot slaap- garderobe- en badkamer. Op de plaats waar de Schalmgastvrouwen heel wat kopjes koffie geschonken hebben, heeft Faye (9) haar kamer. Waar de biljarts stonden zijn nog twee slaapkamers en een extra badkamer. Verstopt achter een kastdeur een nieuwe trap naar zolder, waar de fraai gerestaureerde balken alle aandacht naar zich toe trekken.

Hoewel er een architect (Piet van Es) ingeschakeld is in verband met de nieuwe indeling, geeft Jaap de eer van het resultaat volledig aan Mirella. Zij bedacht en ontwierp het hele interieur.

Alles in de stijl van de oorspronkelijke pastorie. Lambriseringen, plafondlijsten, profielen, glas-in-lood ramen, deuren, vensterbanken en vele andere schitterende details. Het pand draagt nu zeker, zowel aan de buiten- als aan de binnenkant, zijn steentje bij aan het aanzien van de gemeente Sliedrecht.

Activiteiten op de boven- en beneden verdieping in De Schalm...

Monument...

Al voor de verbouwing bij familie De Jager, in 2005, gaf de gemeente Sliedrecht de opdracht tot een bouwhistorisch verslag naar aanleiding van de aanvraag tot erkenning als monument.

Het rapport spreekt lovend over de voorgevel en de "zwaar uitgevoerde en de aansprekend vormgegeven voordeur opgenomen in goed verzorgd metselwerk, welstandig in meer dan één opzicht".

Toch werd het verzoek afgewezen.

De Schalm vanuit de lucht gezien ...

Kort samengevat was de conclusie: "De status 'gemeentelijk monument' is voor dit pand beslist te hoog gegrepen. Een waardering als beeldondersteunend pand - dan met name om de werking van de voorgevel naar de dijk - is hier meer op zijn plaats."

De gemeente Sliedrecht heeft zelf haar glazen ingegoooid met een

rigoureuze verbouwing in de jaren 70. De oude pastorie had mogelijk een betere kans gemaakt op de status van monument. In het rapport staat te lezen: "Het domineeshuis voldeed aan alle eisen die een dergelijk notabel bewoner aan zijn woonstee kon en mocht stellen. Alhoewel in stijl teruggrijpend op de Hollandse renaissance was het inwendig van al het toenmalige comfort en een passende detaillering en afwerking voorzien. Sober, maar stijlvol om niet te zeggen deftig."

Bij de opening van De Schalm ...

De gemeente liet met de verbouwing in 1970/71 tot dienstencentrum voor het Open Bejaardenwerk vrijwel niets over van het deftige huis. Een flinke vergroting achterwaarts ging gepaard met een vrijwel volledige kaalslag van de woonvertrekken op

zowel de begane grond als de eerste verdieping. Alleen de

voorgevel aan de dijk, de gang met de trap, enkele ramen en zolderspanten resteren van het oorspronkelijke huis." En dit zijn precies de elementen die Jaap en Mirella koesteren.

Bron: Het Kompas.

Tekst Margreet Strijker.